

21978A0116(01)

L 65/16

SLUŽBENI LIST EUROPSKIH ZAJEDNICA

8.3.1978.

Izmjena Sporazuma od 6. listopada 1959. ⁽¹⁾ između Europske zajednice za atomsku energiju (Euratom) i Vlade Kanade o suradnji u mirnodopskoj uporabi atomske energije, u obliku razmjene pisama

(78/217/Euratom)

⁽¹⁾ SL br. 60, 24.11.1959., str. 1165/59.

KOMISIJA
EUROPSKIH
ZAJEDNICA

Bruxelles, 16. siječnja 1978.

Poštovani gospodine otpravniče poslova,

Čast mi je potvrditi primitak Vašeg pisma od 16. siječnja 1978., koje glasi:

„Poštovani gospodine Povjereniče,

prema informacijama koje je dobila Komisija, kanadska je Vlada odlučila zahtijevati strože zaštitne mjere u vezi s prodajom kanadskih materijala, opreme i informacija u inozemstvu.

Ta odluka podrazumijeva ažuriranje postojećeg Sporazuma između Vlade Kanade i Europske zajednice za atomsku energiju (Euratom) o suradnji u mirnodopskoj uporabi atomske energije od 6. listopada 1959. (dalje u tekstu Sporazum između Kanade i Euratoma iz 1959.), posebno što se tiče zaštitnih mjera.

Kanadska Vlada smatra da je potrebno postići privremeni sporazum putem ove razmjene pisama sve do ažuriranja cjelokupnog Sporazuma između Kanade i Euratoma iz 1959. radi ispunjavanja zahtjeva nove kanadske politike o zaštitnim mjerama, izmjenom odgovarajućih odredaba Sporazuma između Kanade i Euratoma iz 1959.

Prema tomu, predlažem da se Sporazum između Kanade i Euratoma iz 1959. izmijeni na način da se uključe sljedeće odredbe u vezi sa zaštitnim mjerama:

- (a) Za potrebe Sporazuma između Kanade i Euratoma iz 1959. smatra se da izraz ‚strojevi i postrojenja‘ iz članka 14. točke (d) Sporazuma između Kanade i Euratoma iz 1959. obuhvaća sve stavke na popisu iz Priloga A ovom pismu.
- (b) Oprema koju je neka država članica prijavila Komisiji kao opremu koja je projektirana, izrađena ili kojom se rukuje na temelju informacija ili zahvaljujući informacijama dobivenima iz Kanade, a koja se nalazi pod nadležnošću navedene države članice u trenutku prijavljivanja, smatra se opremom koja podliježe Sporazumu između Kanade i Euratoma iz 1959., s izmjenama.

Oprema koju je Kanada označila kao opremu koja je projektirana, izrađena ili kojom se rukuje na temelju informacija ili zahvaljujući informacijama dobivenima od navedene države članice, smatra se opremom koja podliježe Sporazumu između Kanade i Euratoma iz 1959., s izmjenama.

- (c) Materijali koji podliježu uvjetima Sporazuma između Kanade i Euratoma iz 1959. ne smiju se koristiti za proizvodnju nuklearnog oružja ili biti namijenjeni drugim oblicima korištenja nuklearne energije u vojne svrhe ili za proizvodnju bilo kojih drugih nuklearnih eksplozivnih naprava. Poštovanje navedene obveze u Kanadi provjerava IAEA u skladu sa sporazumom između Kanade i IAEA-e, a u Zajednici ga provjeravaju Zajednica i IAEA u skladu s Ugovorom o osnivanju Europske zajednice za atomsku energiju i sporazumima sklopljenima između Zajednice, njezinih država članica i IAEA-e ili, ako navedeni postupci provjere u bilo kojem trenutku nisu na snazi, u skladu sa sporazumom između ugovornih strana o primjeni sustava zaštitnih mjera usklađenog s načelima i postupcima IAEA-e u području zaštitnih mjera.

Gospodin P. D. Lee
Otpravnik poslova a.i.
Misija Kanade
pri Europskim zajednicama Rue de Lozum
6 (peti kat) 1000 Bruxelles

- (d) Oprema ili materijali koji se prenose između Kanade i Zajednice nakon stupanja na snagu ovog Sporazuma podliježu Sporazumu između Kanade i Euratoma iz 1959. samo ako je ugovorna strana koja dostavlja opremu ili materijale o tome pismeno obavijestila drugu ugovornu stranu prije prijenosa. Kod prijenosa opreme iz Zajednice u Kanadu, obavijest može dati i neka od država članica.
- (e) Materijali navedeni u točki (c) obogaćuju se preko 20 % ili prerađuju, a plutonij ili uranij obogaćen preko 20 % uskladištavaju se, samo u skladu s uvjetima o kojima su se ugovorne strane dogovorile u pisanom obliku. (Vidjeti Prilog C – Privremeni sporazum o obogaćivanju, preradi i naknadnom uskladištenju nuklearnog materijala u Zajednici i Kanadi).
- (f) Ugovorne strane ni u kojem slučaju ne koriste odredbe ovog Sporazuma za potrebe osiguravanja trgovinskih prednosti ili za potrebe uplitanja u trgovinske odnose druge ugovorne strane.
- (g) Zajednica obavješćuje države članice o razinama fizičke zaštite koje su navedene u Prilogu B ovom pismu, a koje bi se trebale primjenjivati kao minimalne vrijednosti za materijale iz gornje točke (c). Kanada primjenjuje te razine fizičke zaštite kao minimalne vrijednosti za materijale iz točke (c).
- (h) Sporovi koji proizlaze iz tumačenja ili primjene ovog Sporazuma, a koji se ne riješe pregovorima ili na drugi način koji dogovore dotične ugovorne strane, na zahtjev bilo koje od ugovornih strana iznose se pred arbitražni sud koji čine tri arbitra. Svaka ugovorna strana određuje jednog arbitra, a dva arbitra određena na taj način izabiru trećeg koji je predsjednik. Ako u roku od 30 dana od zahtjeva za arbitražu jedna od ugovornih strana nije odredila arbitra, druga ugovorna strana u sporu može zatražiti od glavnog tajnika OECD-a da imenuje arbitra. Isti se postupak primjenjuje ako se u roku od 30 dana od određivanja ili imenovanja drugog arbitra ne izabere treći arbitar. Većina članova arbitražnog suda čini kvorum, a sve se odluke donose većinom glasova svih članova arbitražnog suda. Arbitražni postupak utvrđuje sud. Odluke suda, uključujući sve odluke koje se odnose na njegovu uspostavu, postupak, nadležnost i podjelu troškova arbitraže između ugovornih strana, obvezujuće su za obje ugovorne strane te ih one provode u skladu s ustavnim postupcima svake od njih. Naknada za rad arbitara utvrđuje se na istoj osnovi kao i ona za *ad hoc* suce Međunarodnog suda.
- (i) Odredbe gornjih točaka od (a) do, i uključujući, (h), kao i članaka III., IX. i XIV. Sporazuma između Kanade i Euratoma iz 1959. (kako su ti članci izmijenjeni prijedlozima iz ovog pisma) ostaju na snazi bez obzira na okolnosti, sve dok postoje oprema ili materijali navedeni u ovom pismu ili u Sporazumu između Kanade i Euratoma iz 1959. ili dok se ne dogovori drukčije.

Ako je naprijed navedeno prihvatljivo Europskoj zajednici za atomsku energiju, čast mi je predložiti da ovo pismo, koje je vjerodostojno na engleskom i francuskom jeziku, zajedno s odgovorom Vaše ekscelencije u tom smislu, predstavlja izmjenu Sporazuma između Kanade i Euratoma iz 1959., koja stupa na snagu na dan odgovora Vaše ekscelencije i koja ostaje na snazi sve dok postoje oprema, materijali ili postrojenja navedeni u ovom pismu ili u Sporazumu između Kanade i Euratoma iz 1959. ili dok se ne dogovori drukčije.

Primate, gospodine Povjereniče, izraze mojeg najdubljeg poštovanja.

PRILOG A

1. *Nuklearni reaktori* sposobni za rad tako da omogućuju kontroliranu samoodržavajuću fisijску lančanu reakciju, isključujući multo-energetske reaktore; potonji se definiraju kao reaktori projektirani za maksimalnu količinu proizvodnje plutonija koja ne prelazi 100 g godišnje.

Nuklearni reaktor uključuje u osnovi elemente unutar reaktorske posude ili izravno dodane reaktorskoj posudi, opremu koja kontrolira razinu snage u jezgri i komponente koje obično sadrže primarno hladilo reaktorske jezgre ili dolaze u izravan kontakt s njim, ili ga kontroliraju.

Nije namjera isključiti reaktore kod kojih postoji razumna mogućnost preinake tako da proizvode znatno više od 100 g plutonija godišnje. Reaktori projektirani za trajni rad na znatnim razinama snage, neovisno o njihovom kapacitetu za proizvodnju plutonija, ne smatraju se „multo-energetskim reaktorima“.

2. *Reaktorske posude pod tlakom*: metalne posude, kao cjelovite jedinice ili u tu svrhu pojedinačno proizvedeni glavni dijelovi, koje su posebno projektirane ili izrađene tako da sadrže jezgru nuklearnog reaktora, definiranog u gornjem stavku 1., i koje su u stanju izdržati radni tlak primarnog reaktorskog hladila.

Gornja ploča reaktorske posude pod tlakom posebno je proizvedeni glavni dio tlačne posude.

3. *Unutarnji dijelovi reaktora*: (npr. potporni stupovi i ploče za jezgru te drugi unutarnji elementi posude, cijevi vodilice za kontrolne šipke, toplinski štitovi, pregrade, rešetkaste ploče jezgre, difuzorske ploče itd.).
4. *Uređaji za izmjenu reaktorskoga goriva*: oprema za rukovanje, posebno projektirana ili izrađena za umetanje ili uklanjanje goriva iz nuklearnog reaktora, definiranog u gornjem stavku 1., sposobna za radni postupak punjenja ili primjenu tehnički sofisticiranog pozicioniranja ili centriranja, tako da se omoguće složeni postupci vađenja goriva, poput onih kod kojih obično nije moguć izravan pregled ili pristup gorivu.

5. *Reaktorske kontrolne šipke*: šipke posebno projektirane ili izrađene za kontrolu reakcije u nuklearnom reaktoru, definiranom u gornjem stavku 1.

Ova točka uključuje, uz dio za apsorpciju neutrona, konstrukciju za potporu ili ovješnje, ako su isporučeni odvojeno.

6. *Reaktorske tlačne cijevi*: cijevi koje su posebno projektirane ili izrađene da sadrže gorivne elemente i primarno reaktorsko hladilo u reaktoru, definiranom u gornjem stavku 1., pod radnim tlakom većim od 50 atmosfera.
7. *Cirkonijeve cijevi*: cirkonij, metal i legure, u obliku cijevi ili sklopova cijevi i u količinama koje prelaze 500 kg godišnje, posebno projektirane ili izrađene za korištenje u reaktoru, definiranom u gornjem stavku 1., i u kojima je odnos hafnija prema cirkoniju manji od 1:500 težinskih dijelova.
8. *Postrojenja za preradu ozračenih gorivnih elemenata* i oprema koja je posebno projektirana ili izrađena u tu svrhu.

Postrojenje za preradu ozračenih gorivnih elemenata uključuje opremu i komponente koji obično dolaze u izravan dodir s ozračenim gorivom, glavnim nuklearnim materijalom i fisijским produktima ili izravno upravljaju tokovima njihove prerade. Prema sadašnjem stanju tehnologije, samo se za dva elementa opreme smatra da su obuhvaćeni značenjem izraza „i oprema koja je posebno projektirana ili izrađena u tu svrhu“. Ti su elementi:

- (a) strojevi za usitnjavanje ozračenih gorivnih elemenata: daljinski upravljana oprema, posebno projektirana ili izrađena za korištenje u gore opisanim postrojenjima za preradu i namijenjena rezanju, sječenju i sjeckanju sklopova, snopova ili šipki ozračenog nuklearnoga goriva; i
- (b) spremnici sigurni od kritičnosti (npr. malog promjera, kružni ili pločasti spremnici) posebno projektirani ili izrađeni za uporabu u gore opisanim postrojenjima za preradu, namijenjeni otapanju ozračenog nuklearnoga goriva, koji su sposobni izdržavati vruću, visoko korozivnu tekućinu i koji se mogu daljinski puniti i održavati.

9. *Postrojenja za proizvodnju gorivnih elemenata:*

Postrojenje za proizvodnju gorivnih elemenata uključuje opremu:

- (a) koja obično dolazi u izravan dodir s nuklearnim materijalom ili ga izravno prerađuje, ili kontrolira tok proizvodnje nuklearnog materijala; ili
- (b) koja hermetički zatvara nuklearni materijal unutar košuljice.

Skup elemenata za gore navedene postupke, kao i pojedinačni elementi namijenjeni za bilo koji od gore navedenih postupaka te za druge postupke proizvodnje goriva, kao što je provjera čvrstoće košuljice ili brtve te završna obrada hermetički zatvorenog goriva.

10. *Oprema, različita od analitičkih instrumenata, posebno projektirana ili izrađena za separaciju izotopa uranija:*

Oprema, različita od analitičkih instrumenata, posebno projektirana ili izrađena za separaciju izotopa uranija, uključuje sve važnije elemente opreme koji su posebno projektirani ili izrađeni za postupak separacije. Ti elementi uključuju:

- plinske difuzijske barijere,
- kućišta difuzora,
- sklopove plinskih centrifuga otporne na korozivno djelovanje UF_6 ,
- velike aksijalne ili centrifugalne kompresore otporne na korozivno djelovanje UF_6 ,
- posebne vakuumske brtve za navedene kompresore.

11. *Postrojenja za proizvodnju teške vode:*

Postrojenje za proizvodnju teške vode obuhvaća postrojenje i opremu koji su posebno projektirani za obogaćivanje deuterija ili deuterijevih spojeva, kao i sve važnije frakcije elemenata koji su ključni za rad postrojenja.

PRILOG B

RAZINE FIZIČKE ZAŠTITE

Razine fizičke zaštite koje odgovarajuća vladina tijela moraju osigurati za korištenje, uskladištavanje i prijevoz materijala iz priložene tablice obuhvaćaju sljedeće značajke zaštite kao minimalni preduvjet:

Kategorija III.

Uporaba i uskladištenje unutar područja s nadziranom pristupom.

Prijevoz s posebnim predostrožnostima, uključujući prethodne dogovore između pošiljatelja, primatelja i prijevoznika te prethodni dogovor između država kod međunarodnog prijevoza, pri čemu se navodi vrijeme, mjesto i postupak prijenosa odgovornosti za prijevoz.

Kategorija II.

Uporaba i uskladištenje unutar zaštićenog područja s nadziranom pristupom, tj. područja koje je pod stalnim nadzorom stražara ili elektroničkih uređaja, okruženog fizičkom barijerom s ograničenim brojem ulaznih točaka pod odgovarajućim nadzorom ili područja s ekvivalentnom razinom fizičke zaštite.

Prijevoz s posebnim predostrožnostima, uključujući prethodni dogovor između pošiljatelja, primatelja i prijevoznika te prethodni dogovor između država kod međunarodnog prijevoza, pri čemu se navodi vrijeme, mjesto i postupak prijenosa odgovornosti za prijevoz.

Kategorija I.

Materijal iz ove kategorije zaštićen je visoko pouzdanim sustavima zaštite od neovlaštenog korištenja, kako slijedi:

Uporaba i uskladištenje unutar visoko zaštićenog područja, tj. zaštićenog područja kako je određeno za gornju kategoriju II., kojem je povrh toga pristup ograničen na osobe čija je pouzdanost utvrđena i koje je pod nadzorom stražara koji su u bliskoj vezi s odgovarajućim interventnim snagama. Posebne mjere koje se poduzimaju u ovom kontekstu trebale bi biti namijenjene pronalaženju i sprečavanju svakog napada, neovlaštenog pristupa ili neovlaštenog uklanjanja materijala.

Prijevoz s posebnim predostrožnostima, kako su gore određene za prijevoz materijala kategorije II. i III., i povrh toga pod stalnim nadzorom pratnje te pod uvjetima koji osiguravaju blisku vezu s odgovarajućim interventnim snagama.

Kategorizacija nuklearnog materijala

Materijal	Oblik	Kategorija		
		I.	II.	III.
1. Plutonij (a)	Neozračen (b)	2 kg ili više	Manje od 2 kg, ali više od 500 g	500 g ili manje (c)
2. Uranij-235	Neozračen (b)	5 kg ili više	Manje od 5 kg, ali više od 1 kg	1 kg ili manje
	— uranij obogaćen na razinu od 20 % U-235 ili više			
	— uranij obogaćen na razinu od 10 % U-235, ali manje od 20 %			
	— uranij obogaćen više od prirodnog, ali manje od 10 % U-235 (d)	—	10 kg ili više	Manje od 10 kg (c)
3. Uranij-233	Neozračen (b)	2 kg ili više	Manje od 2 kg, ali više od 500 g	500 g ili manje
4. Ozračeno gorivo			Osiromašeni ili prirodni uranij, torij ili slabo obogaćeno gorivo (manje od 10 % fisijskog sadržaja) (e) (f)	

(a) Prema definiciji iz Statuta IAEA-e.

(b) Materijal koji nije ozračen u reaktoru ili materijal koji je ozračen u reaktoru, ali s razinom zračenja jednakoj ili manjoj od 100 rad/h na jedan metar bez zaklona.

(c) Trebalo bi uzeti u obzir samo radiološki značajne količine.

(d) Prirodni uranij, osiromašeni uranij i torij i količine uranija obogaćenog na razinu manju od 10 %, koje ne spadaju pod kategoriju III., trebalo bi zaštititi u skladu s praksom opreznog rukovanja.

(e) Premda se preporuča ova razina zaštite, državama je dozvoljeno, nakon ocjene posebnih okolnosti, odrediti drukčiju razinu fizičke zaštite.

(f) Drugo gorivo koje na temelju svojeg izvornog sadržaja fisibilnog materijala spada pod kategoriju I. ili II. prije ozračivanja, može se kategorizirati jednu kategoriju niže, ako razina zračenja goriva prelazi 100 rad/h na jedan metar bez zaklona.

PRILOG C

PRIVREMENI SPORAZUM O OBOGAĆIVANJU, PRERADI I NAKNADNOM USKLADIŠTENJU NUKLEARNOG MATERIJALA U ZAJEDNICI I KANADI

1. Obje strane priznaju da, premda se svijet sve više oslanja na uporabu nuklearne energije u miroљjubive svrhe radi zadovoljavanja svojih energetske potrebe, ta uporaba zahtijeva da se poduzmu sve mjere predostroţnosti u vezi s proizvodnjom i širenjem materijala koji se mogu rabiti za nuklearno oruţje. Strane su suglasne surađivati na bilateralnoj i međunarodnoj razini radi određivanja mjera koje će doprinositi tom cilju.

Obje su strane suglasne da im je cilj zadovoljiti svoje energetske potrebe, izbjegavajući opasnost širenja takvih materijala i poštujući izbore i odluke svake strane u podruĉju uporabe nuklearne energije u miroљjubive svrhe.

Strane sa zadovoljstvom primjećuju da je Konferencija o međunarodnoj procjeni gorivnog ciklusa (INFCE), u kojoj su sudjelovale Kanada, Komisija Europskih zajednica i države članice Euratoma, dogovorila provođenje studije koja bi trebala trajati sljedeće dvije godine. INFCE će istraţiti najbolje načine za ostvarivanje ciljeva da uporaba nuklearne energije u miroљjubive svrhe postane široko dostupna radi zadovoljavanja svjetskih energetske potrebe, uz istodobno minimiziranje opasnosti širenja nuklearnog oruţja.

Sudionici studije obvezali su se konstruktivno surađivati u studiji koja će proučiti sve aspekte nuklearnog ciklusa.

Teme koje će proučiti radne skupine INFCE-a uključuju i preradu i obogaćivanje te uskladištenje plutonija i uranija obogaćenog preko 20 %.

Imajući navedeno u vidu, strane su suglasne da se sljedeći privremeni sporazum primjenjuje na preradu i obogaćivanje preko 20 % U-235; te na uskladištenje plutonija i uranija obogaćenog preko 20 %.

2. Što se tiče materijala koji je prenesen između 20. prosinca 1974. i kraja prijelaznog razdoblja, Euratom će prethodno obavijestiti Vladu Kanade o svojoj namjeri da poduzme bilo koju takvu djelatnost prerade, obogaćivanja ili uskladištavanja. U toj će se obavijesti navesti količine materijala koji se namjerava obogaćivati, preraditi ili uskladištiti, objekt u kojem će te djelatnosti biti provedene i predviđeno raspolaganje i uporabu posebnog fisibilnog materijala. Svrha je te prethodne obavijesti omogućiti zajedničko savjetovanje između strana o dostatnosti zaštitnih mjera za razmatrane djelatnosti i izbjegavanju opasnosti širenja nuklearnog oruţja. Savjetovanje objema stranama omogućuje da na najbolji mogući način procijene prirodu i ciljeve djelatnosti o kojoj je riječ.

Navedeno savjetovanje ne dovodi u pitanje trgovinsku ili industrijsku politiku strana. Održat će se uvodni sastanak za osmišljavanje odgovarajućeg načina obavješćivanja i savjetovanja.

3. Strane su suglasne da će tijekom razdoblja vaţenja privremenog sporazuma količine uranija kanadskog porijekla za izvoz u Euratom uvelike biti ograničene na sadašnje potrebe Euratoma, pri čemu izraz 'sadašnje potrebe' treba obuhvaćati i obveze iz ugovora o obogaćivanju koje su preuzele države članice Euratoma.

Na zahtjev jedne od strana, ugovorne se strane savjetuju o primjeni ovog dijela privremenog sporazuma, u skladu s člankom XIII. Sporazuma iz 1959.

4. U skladu s navedenim, strane su suglasne da se uranij kanadskog porijekla koji je prenesen u Euratom nakon 20. prosinca 1974. ili bilo koji uranij kanadskog porijekla koji je izvezen u Euratom tijekom razdoblja vaţenja privremenog sporazuma, smije preradivati ili obogaćivati preko 20 % U-235, ako dođe do potrebe u postrojenjima koja su sad u funkciji ili je predviđeno da će biti u funkciji u Euratomu. Isto vrijedi i za plutonij i uranij obogaćen preko 20 % U-235 uskladišten u Euratomu. Što se tiče uranija kanadskog porijekla koji je prenesen u Euratom prije 20. prosinca 1974., svaka od ugovornih strana može zatraţiti savjetovanje predviđeno u članku IX. stavku 3. i članku XIII. Sporazuma iz 1959.

5. Čim prije nakon 31. prosinca 1979. ili nakon okončanja studije INFCE-a, ovisno o tome što prije nastupi, strane će započeti pregovore s ciljem zamjene ovog dogovora drugima, u kojima će se među ostalim voditi računa o rezultatima studija INFCE-a u vezi s djelatnostima o kojima je riječ. Ako se do kraja 1980. ne postigne ni jedan takav dogovor, strane mogu zajednički dogovoriti da se ovaj privremeni sporazum produži.”

Čast mi je potvrditi da su navedeni prijedlozi prihvatljivi Europskoj zajednici za atomsku energiju.

Primate, gospodine otpravniče poslova, izraze mojeg najdubljeg poštovanja.

KOMISIJA
EUROPSKIH
ZAJEDNICA

Bruxelles, 16. siječnja 1978.

Poštovani gospodine otpravniče poslova,

pozivam se na našu razmjenu pisama od 16. siječnja 1978. o nuklearnim zaštitnim mjerama i čast mi je navesti sljedeće, kao informaciju kanadskim vlastima:

Prilikom razmatranja gore navedene razmjene pisama u Vijeću dogovoreno je da sljedeće predstavlja naše razumijevanje postupka predviđenog u (c):

1. Dostava kanadskog materijala osobama na državnom području sedam država koje ne posjeduju nuklearno oružje i stranke su Sporazuma između Euratoma i IAEA-e o provjeri te prijenos takvog materijala unutar tih država:

Ovaj slučaj ne bi predstavljao problem, s obzirom na to da je sporazum o provjeri stupio na snagu 21. veljače 1977.

2. Dostava kanadskog materijala Ujedinjenoj Kraljevini ili prijenos kanadskog materijala u Ujedinjenu Kraljevinu:

Iako trilateralni sporazum između Ujedinjene Kraljevine, Euratoma i IAEA-e još nije stupio na snagu, Kanada tijekom razumnog vremenskog razdoblja, koje ne smije biti dulje od 18 mjeseci počevši od 23. prosinca 1976., neće zahtijevati privremene sporazume kojima bi bila predviđena provjera takvog materijala u Ujedinjenoj Kraljevini od strane IAEA-e.

3. Dostava kanadskog materijala Francuskoj ili prijenos kanadskog materijala u Francusku:

Kanadski materijal za krajnje korištenje u Francuskoj podliježe provjeri IAEA-e od stupanja na snagu trilateralnog sporazuma između Francuske, Euratoma i IAEA-e, o kojem se trenutačno vode pregovori.

Vijeće je uzelo na znanje izjavu francuskog predstavnika da se materijal koji podliježe Sporazumu između Kanade i Euratoma iz 1959., s izmjenama, neće upotrebljavati za krajnje korištenje u Francuskoj prije stupanja na snagu tog trilateralnog sporazuma.

Vijeće je također uzelo na znanje da je kanadska Vlada, s obzirom na primjenu zaštitnih mjera Euratoma i njihovu provjeru na temelju trilateralnog sporazuma između Francuske, Euratoma i IAEA-e o kojem se trenutačno vode pregovori, suglasna da se kanadski materijal može neposredno dostavljati iz Kanade u Francusku ili prenositi u Francusku radi obogaćivanja ili prerade u Francuskoj, pod uvjetom da on napusti Francusku nakon uobičajenog razdoblja koje je potrebno za te djelatnosti.

Primate, gospodine otpravniče poslova, izraze mojeg najdubljeg poštovanja.

Gospodin P. D. Lee
Otpravnik poslova a.i.
Misija Kanade pri Europskim zajednicama
Rue de Loosum 6 (peti kat)
1000 Bruxelles

MISIJA KANADE PRI
EUROPSKIM
ZAJEDNICAMA

Bruxelles, 16. siječnja 1978.

Poštovani gospodine Povjereniče,

Potvrđujem primitak Vašeg pisma od 16. siječnja 1978. koje navodim u nastavku, a čiji su sadržaj kanadske vlasti uzele na znanje i na temelju kojeg će Kanada odobravati prijenose u Euratom:

„Poštovani gospodine otpravniče poslova,

pozivam se na našu razmjenu pisama od 16. siječnja 1978. o nuklearnim zaštitnim mjerama i čast mi je navesti sljedeće, kao informaciju kanadskim vlastima:

Prilikom razmatranja gore navedene razmjene pisama u Vijeću dogovoreno je da sljedeće predstavlja naše razumijevanje postupka predviđenog u (c):

1. Dostava kanadskog materijala osobama na državnom području sedam država koje ne posjeduju nuklearno oružje i stranke su Sporazuma između Euratoma i IAEA-e o provjeri te prijenos takvog materijala unutar tih država:

Ovaj slučaj ne bi predstavljao problem, s obzirom na to da je sporazum o provjeri stupio na snagu 21. veljače 1977.

2. Dostava kanadskog materijala Ujedinjenoj Kraljevini ili prijenos kanadskog materijala u Ujedinjenu Kraljevinu:

Iako trilateralni sporazum između Ujedinjene Kraljevine, Euratoma i IAEA-e još nije stupio na snagu, Kanada tijekom razumnog vremenskog razdoblja, koje ne smije biti dulje od 18 mjeseci počevši od 23. prosinca 1976., neće zahtijevati privremene sporazume kojima bi bila predviđena provjera takvog materijala u Ujedinjenoj Kraljevini od strane IAEA-e.

3. Dostava kanadskog materijala Francuskoj ili prijenos kanadskog materijala u Francusku:

Kanadski materijal za krajnje korištenje u Francuskoj podliježe provjeri IAEA-e od stupanja na snagu trilateralnog sporazuma između Francuske, Euratoma i IAEA-e, o kojem se trenutačno vode pregovori.

Vijeće je uzelo na znanje izjavu francuskog predstavnika da se materijal koji podliježe Sporazumu između Kanade i Euratoma iz 1959., s izmjenama, neće upotrebljavati za krajnje korištenje u Francuskoj prije stupanja na snagu tog trilateralnog sporazuma.

Vijeće je također uzelo na znanje da je kanadska Vlada, s obzirom na primjenu zaštitnih mjera Euratoma i njihovu provjeru na temelju trilateralnog sporazuma između Francuske, Euratoma i IAEA-e o kojem se trenutačno vode pregovori, suglasna da se kanadski materijal može neposredno dostavljati iz Kanade u Francusku ili prenositi u Francusku radi obogaćivanja ili prerade u Francuskoj, pod uvjetom da on napusti Francusku nakon uobičajenog razdoblja koje je potrebno za te djelatnosti. Primite, gospodine otpravniče poslova, izraze mojeg najdubljeg poštovanja.

Gospodin Guido Brunner
Povjerenik
Komisija Europskih zajednica
Rue de la Loi 200
1049 Bruxelles

Primite, gospodine Povjereniče, izraze mojeg najdubljeg poštovanja.”

Dana mi je uputa da potvrdim dogovor postignut tijekom pregovora, prema kojem će svaki prijenos unutar Zajednice materijala koji podliježu Sporazumu, koji se ne bude odvijao u skladu s točkom (c) razmjene pisama, predstavljati kršenje Sporazuma od strane Euratoma. U takvim bi okolnostima kanadske vlasti naravno morale preispitati svoje obveze iz Sporazuma.

Otpravnik poslova a.i.

P. D. LEE

KOMISIJA
EUROPSKIH
ZAJEDNICA

Bruxelles, 16. siječnja 1978.

Poštovani gospodine otpravniče poslova,

pozivam se na našu razmjenu pisama od 16. siječnja 1978. o nuklearnim zaštitnim mjerama i čast mi je navesti sljedeće, kao informaciju kanadskim vlastima:

Prilikom razmatranja gore navedene razmjene pisama Vijeće je uzelo na znanje „Izjavu o prijenosu tehnologije” koju je dalo devet država članica i Zajednica te ju je odobrilo u mjeri u kojoj se odnosi na Zajednicu. Tekst te izjave priložen je ovom pismu (Prilog I.).

Vijeće se nadalje složilo sa sljedećim izjavama:

- „Obje su se strane složile da će zatražiti od Zajedničke tehničke radne skupine da istraži pitanje informacija o preradi kanadskog materijala prenesenog u Euratom prije 20. prosinca 1974.”,
- „Strane se obvezuju da se neće pozivati na prava koja proizlaze iz sporazuma koji su sklopile s trećom zemljom radi narušavanja prava ili obveza iz ovog Sporazuma, s izmjenama.”

Vijeće je također odobrilo tehničku bilješku o načelu *pro rata* i tumačenju u vezi s dvostrukim etiketiranjem, dogovorenu tijekom pregovora, te je ona unesena u zapisnik sastanka. Tekst te tehničke bilješke priložen je ovom pismu (Prilog II.).

Naposljetku, Vijeće je primilo na znanje „Bilješku o fizičkoj zaštiti” koju će države članice poslati kanadskim veleposlanicima. Tekst te bilješke priložen je ovom pismu (Prilog III.).

Primate, gospodine otpravniče poslova, izraze mojeg najdubljeg poštovanja.

Gospodin P. D. Lee
Otpravnik poslova a.i.
Misija Kanade
pri Europskim zajednicama
Rue de Loosum 6 (peti kat)
1000 Bruxelles

PRILOG I.

IZJAVA O PRIJENOSU TEHNOLOGIJE

„Države članice i Zajednica spremne su potvrditi kanadskoj Vladi da priznaju legitimnost prijenosa osjetljive tehnologije u smislu Londonskih smjernica i pod uvjetima koji su u njima utvrđeni. One uzimaju na znanje da Kanada također namjerava izvršavati prijenose tehnologije CANDU (tehnologija reaktorskih tlačnih cijevi za tešku vodu i tehnologija za proizvodnju gorivnih elemenata, tehnologija D₂O) i drugih tehnologija specifičnih za njezin gorivni ciklus bilo kojoj državi članici, podložno određenim uvjetima.

One smatraju da je na državama članicama koje žele uvoziti takvu tehnologiju da sklapaju sporazume s Kanadom, koji sadrže obveze koje kanadska Vlada zahtijeva u vezi s tim prijenosima.

Međutim, te države moraju imati pravo na prijenos te tehnologije drugoj državi članici pod uvjetom da je druga država članica primateljica prema kanadskoj Vladi preuzela iste obveze kao i prva država članica.

Prema tomu, Zajednica i države članice potvrđuju da ne postoji zapreka sklapanju takvih sporazuma između Kanade i bilo koje države članice Zajednice koja ih želi sklopiti, pod uvjetom da su ti sporazumi u cijelosti usklađeni s Ugovorom o osnivanju Europske zajednice za atomsku energiju.”

PRILOG II.

TEHNIČKA BILJEŠKA**1. Načelo *pro rata***

Kada se kanadski materijal proizvodi, prerađuje ili koristi zajedno s materijalom drugog porijekla, proizvedeni materijal i nastali gubici tijekom djelatnosti pripisat će se materijalu koji podliježe Sporazumu između Kanade i Euratoma, razmjerno postotku materijala koji podliježe tom Sporazumu, a koji je u početku bio u mješavini. Riječi „proizveden, prerađen ili korišten” obuhvaćaju preinaku, proizvodnju, obogaćivanje, preradu i ozračivanje.

2. Tumačenje u vezi s dvostrukim etiketiranjem

U mnogim slučajevima, materijal porijeklom iz jedne od ugovornih strana Sporazuma između Vlade Kanade i Europske zajednice za atomsku energiju (Euratom) iz 1959. o suradnji u mirnodopskoj uporabi atomske energije, s izmjenama, šalje se u treću zemlju radi prerade, uključujući preinaku, obogaćivanje i proizvodnju, prije dostave ugovornoj strani primateljici. Tako prerađeni materijal ugovorna strana primateljica dobiva na temelju Sporazuma iz 1959. te on stoga podliježe odredbama tog Sporazuma, s izmjenama.

Priznaje se da postoji legitimna zabrinutost u vezi sa sve većim brojem zaštitnih odredaba o nuklearnom materijalu i povezanim administrativnim problemima. Te se teškoće razmatraju u međunarodnim forumima, a opskrbljivači i primatelji trebali bi nastaviti tražiti obostrano zadovoljavajuća rješenja, na bilateralnoj i multilateralnoj razini.

*PRILOG III.***BILJEŠKA O FIZIČKOJ ZAŠTITI**

Od ministara vanjskih poslova država članica Euratoma kanadskim veleposlanicima.

Vaša Ekscelencijo,

čast mi je pozvati se na Sporazum između Vlade Kanade i Europske zajednice za atomsku energiju (Euratom) o suradnji u mirnodopskoj uporabi atomske energije od 6. listopada 1959., s izmjenama (dalje u tekstu Sporazum).

Pored obveza prema Kanadi u okviru Sporazuma, čast mi je izvijestiti Vas da moja Vlada potvrđuje da će elementi navedeni u Sporazumu, koji se nalaze unutar državnog područja, nadležnosti ili nadzora moje Vlade, podlijevati razinama fizičke zaštite koje su opisane u Sporazumu.

Primate, Vaša Ekscelencijo, izraze mojeg najdubljeg poštovanja.

KOMISIJA
EUROPSKIH
ZAJEDNICA

Bruxelles, 16. siječnja 1978.

Poštovani gospodine otpravniče poslova,

pozivam se na naš Sporazum od 16. siječnja 1978. i čast mi je izjaviti da je Vijeće prilikom razmatranja navedenog Sporazuma na sljedeći način protumačilo učinak Sporazuma s obzirom na razdoblje nakon prijelaznog razdoblja:

„U okviru odobravanja razmjene pisama između Kanade i Euratoma, Vijeće priznaje da su uvjeti pod kojima se:

- materijal obuhvaćen Sporazumom između Kanade i Euratoma obogaćuje preko 20 % ili prerađuje,
- uranij obogaćen preko 20 % i plutonij uskladištavaju,

obuhvaćeni Sporazumom za prijelazno razdoblje.

Za materijal dostavljen nakon isteka prijelaznog razdoblja još treba sklopiti sporazum o režimu koji uređuje te osjetljive djelatnosti. Vijeće stoga konstatira da za taj materijal strane nisu preuzele nikakvu obvezu, ni s obzirom na dostavu materijala, ni s obzirom na činjenicu da bi režim, o kojem treba pregovarati i koji bi uređivao te osjetljive djelatnosti, obuhvaćao određene uvjete, niti *a fortiori* s obzirom na narav takvih uvjeta.”

Bio bih Vam zahvalan ako biste potvrdili da se kanadske vlasti slažu s ovim tumačenjem.

Primite, gospodine otpravniče poslova, izraze mojeg najdubljeg poštovanja.

—

Gospodin P. D. Lee
Otpravnik poslova a.i.
Misija Kanade pri Europskim zajednicama
Rue de Loxum 6 (peti kat)
1000 Bruxelles

MISIJA KANADE PRI
EUROPSKIM
ZAJEDNICAMA

Bruxelles, 16. siječnja 1978.

Poštovani gospodine Povjereniče,

čast mi je potvrditi primitak Vašeg pisma od 16. siječnja 1978., koje glasi:

„Poštovani gospodine otpravniče poslova,

pozivam se na naš Sporazum od 16. siječnja 1978. i čast mi je izjaviti da je Vijeće prilikom razmatranja navedenog Sporazuma na sljedeći način protumačilo učinak Sporazuma s obzirom na razdoblje nakon prijelaznog razdoblja:

„U okviru odobravanja razmjene pisama između Kanade i Euratoma, Vijeće priznaje da su uvjeti pod kojima se:

- materijal obuhvaćen Sporazumom između Kanade i Euratoma obogaćuje preko 20 % ili prerađuje,
- uranij obogaćen preko 20 % i plutonij uskladištavaju,

obuhvaćeni Sporazumom za prijelazno razdoblje.

Za materijal dostavljen nakon isteka prijelaznog razdoblja još treba sklopiti sporazum o režimu koji uređuje te osjetljive djelatnosti. Vijeće stoga konstatira da za taj materijal strane nisu preuzele nikakvu obvezu, ni s obzirom na dostavu materijala, ni s obzirom na činjenicu da bi režim, o kojem treba pregovarati i koji bi uređivao te osjetljive djelatnosti, obuhvaćao određene uvjete, niti *a fortiori* s obzirom na narav takvih uvjeta.’

Bio bih Vam zahvalan ako biste potvrdili da se kanadske vlasti slažu s ovim tumačenjem.

Primate, gospodine otpravniče poslova, izraze mojeg najdubljeg poštovanja.”

Čast mi je potvrditi da se kanadske vlasti slažu s ovim tumačenjem.

Primate, gospodine Povjereniče, izraze mojeg najdubljeg poštovanja.

P. D. LEE

Otpravnik poslova a.i.

Gospodin Guido Brunner
Povjerenik
Komisija Europskih zajednica
Rue de la Loi 200
1049 Bruxelles